

DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-20>

УДК 330.341.1:334.722.5:004(477)

Житар Максим Олеговичдоктор економічних наук, професор,
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3614-0788>**Maksym Zhytar**

Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University

**ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ТА ФІНАНСОВИЙ
ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВ ЗВ'ЯЗКУ:
СТРАТЕГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ПІДВИЩЕННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ В УМОВАХ
ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ****INNOVATIVE DEVELOPMENT AND FINANCIAL
POTENTIAL OF COMMUNICATION ENTERPRISES:
STRATEGIC APPROACHES TO ENHANCING
COMPETITIVENESS IN THE CONTEXT
OF DIGITAL TRANSFORMATION**

Анотація. У статті детально проаналізовано інноваційний розвиток та фінансовий потенціал підприємств зв'язку в умовах глобалізації та стрімкої цифрової трансформації економіки. Автор акцентує увагу на ролі інноваційних технологій, таких як 5G, хмарні сервіси, блокчейн і штучний інтелект, у забезпеченні конкурентоспроможності підприємств галузі. Розглянуто основні виклики, що постають перед телекомунікаційними компаніями: дефіцит інвестицій для модернізації інфраструктури, високі витрати на впровадження новітніх технологій, загострення конкурентної боротьби на міжнародному ринку, зростання ризиків кібербезпеки та необхідність адаптації до змін регуляторного середовища. Проведено аналіз фінансового потенціалу провідних українських телекомунікаційних операторів («Київстар», «Vodafone Україна», «Lifecell»), а також виявлено їхні сильні сторони та потенційні зони для покращення. Встановлено, що ПрАТ «Київстар» займає домінуючі позиції за ключовими фінансовими показниками, включаючи виручку, чистий прибуток і кількість абонентів. Однак, для всіх підприємств галузі спільними є потреби в оптимізації фінансових потоків, залученні венчурного капіталу та впровадженні аналітичних платформ для аналізу витрат. Автор також розглядає інноваційні підходи до управління ризиками, зокрема використання штучного інтелекту, машинного навчання та блокчейн-технологій. У статті наголошується на важливості інтеграції стратегій інноваційного розвитку в загальні бізнес-моделі, що дозволяє компаніям швидко реагувати на зовнішні виклики, підвищувати якість послуг та посилювати клієнтоорієнтованість. Особливу увагу приділено впровадженню гнучких бізнес-моделей (Agile, Lean), які забезпечують адаптивність компаній до ринкових змін і підвищують їхню операційну ефективність. Висвітлено роль партнерських екосистем у розвитку телекомунікаційного сектору, які сприяють залученню додаткових ресурсів та обміну знаннями. Крім того, розглянуто важливість інновацій у кадровому забезпеченні, що включає підвищення кваліфікації працівників у сфері фінансового аналізу та управління інноваціями. На основі проведеного аналізу запропоновано стратегічні напрями вдосконалення діяльності підприємств зв'язку, серед яких оптимізація фінансових ресурсів, розвиток інноваційних технологій, підвищення ефективності управління ризиками та інтеграція сучасних цифрових платформ.

Ключові слова: інноваційний розвиток, фінансовий потенціал, підприємства зв'язку, цифрова трансформація, конкурентоспроможність, управління ризиками, блокчейн, штучний інтелект, управління ризиками.

Summary. The article extensively analyzes the innovative development and financial potential of telecommunications enterprises in the context of globalization and rapid digital transformation of the economy. The author emphasizes the role of innovative technologies such as 5G, cloud services, blockchain, and artificial intelligence in ensuring the competitiveness of companies in the industry. Key challenges faced by telecommunications companies are discussed, including investment deficits for infrastructure modernization, high costs of implementing advanced technologies, intensified international market competition, growing cybersecurity risks, and the need to adapt to

regulatory changes. The financial potential of leading Ukrainian telecommunications operators ("Kyivstar," "Vodafone Ukraine," "Lifecell") is examined, highlighting their strengths and potential areas for improvement. It is noted that PJSC "Kyivstar" holds dominant positions in key financial metrics including revenue, net profit, and subscriber base. However, all companies in the industry share needs for optimizing financial flows, attracting venture capital, and implementing analytical platforms for cost analysis. The article also explores innovative approaches to risk management, particularly the use of artificial intelligence, machine learning, and blockchain technologies. The importance of integrating innovation development strategies into overall business models is underscored, enabling companies to rapidly respond to external challenges, improve service quality, and enhance customer orientation. Special attention is given to the implementation of agile and lean business models, which ensure company adaptability to market changes and increase operational efficiency. The role of partnership ecosystems in the development of the telecommunications sector, facilitating additional resource mobilization and knowledge exchange, is also highlighted. Furthermore, the article discusses the importance of innovation in human resource management, including the upskilling of employees in financial analysis and innovation management. Based on the analysis, strategic directions for improving the activities of telecommunications enterprises are proposed, including optimizing financial resources, developing innovative technologies, enhancing risk management effectiveness, and integrating modern digital platforms.

Keywords: innovative development, financial potential, telecommunications enterprises, digital transformation, competitiveness, risk management, blockchain, artificial intelligence, risk management.

Постановка проблеми. Сучасний етап економічного розвитку характеризується інтенсивними змінами у технологічній, економічній та соціальній сферах, що визначає нові виклики для підприємств зв'язку. Інноваційний розвиток стає ключовим фактором для підвищення конкурентоспроможності цих підприємств, особливо у контексті глобалізації та цифровізації економіки. Підприємства зв'язку відіграють важливу роль у забезпеченні економічної безпеки держави, формуючи інфраструктуру для передачі інформації та підтримуючи розвиток інноваційних галузей. Однак, ці підприємства стикаються з низкою проблем, серед яких: нестача інвестицій у модернізацію, недостатнє впровадження нових технологій та низький рівень адаптації до ринкових змін. Особливого значення набуває питання фінансового потенціалу, який є критично важливим для реалізації стратегій інноваційного розвитку. Зміна регуляторного середовища, стрімке впровадження цифрових технологій та конкуренція на міжнародному ринку потребують від підприємств нових підходів до управління фінансами та інноваціями. Проблематика також включає необхідність інтеграції в глобальні ринки та забезпечення високого рівня якості послуг. Водночас, такі чинники, як зростання вартості ресурсів, загострення конкурентної боротьби та ризики кібербезпеки, ускладнюють завдання підприємств у досягненні їхніх стратегічних цілей. Таким чином, дослідження стратегічних підходів до підвищення конкурентоспроможності підприємств зв'язку є надзвичайно актуальним.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблематику інноваційного розвитку та фінансового потенціалу підприємств зв'язку активно досліджують як українські, так і зарубіжні науковці. В українській науковій літературі значна увага приділяється аналізу сучасних викликів, які постають перед підприємствами зв'язку у процесі їхньої трансформації. Зокрема, роботи О. Кузьміна [1], М. Житаря [2], І. Зеліско [3], О. Соснов-

ської [4], О. Гудзь [5] висвітлюють питання оптимізації управління інноваційними процесами та залучення інвестицій у сферу зв'язку.

На міжнародному рівні дослідження більше зосереджені на впливі цифровізації та автоматизації на бізнес-моделі підприємств зв'язку. Наприклад, праці Дж. Хендріксона аналізують успішні приклади адаптації підприємств до цифрових технологій у США та ЄС. Роботи Лі Вей пропонують інструменти для оцінки фінансового потенціалу підприємств зв'язку та обґрунтовують їхню роль у створенні сталого розвитку економіки.

Крім того, дослідження у сфері стратегічного управління підкреслюють важливість впровадження гнучких моделей розвитку, які враховують вплив зовнішніх ризиків. Наприклад, праці А. Гріна акцентують на необхідності інтеграції стратегій інноваційного розвитку у загальні бізнес-стратегії підприємств. У свою чергу, роботи С. Джонса розглядають механізми залучення фінансування для реалізації довгострокових інноваційних проектів [6–9].

Попри значний науковий внесок, залишається недостатньо дослідженим вплив регуляторного середовища на фінансову стійкість підприємств зв'язку в умовах цифрової трансформації. Водночас, актуальними залишаються питання оцінки ефективності стратегій інноваційного розвитку в різних країнах.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значний науковий доробок, низка аспектів залишається недостатньо дослідженою. Зокрема, потребують детального вивчення механізми адаптації фінансових стратегій підприємств зв'язку до умов цифрової економіки. Відсутній також системний аналіз взаємозв'язку між інноваційним розвитком та фінансовою стійкістю в умовах глобальної конкуренції. Недостатньо вивченими залишаються питання ефективного управління ризиками в умовах цифровізації та автоматизації.

Метою статті є дослідження інноваційного розвитку та фінансового потенціалу підприємств зв'язку, аналіз ключових викликів і ризиків, а також розробка стратегічних підходів до підвищення їхньої конкурентоспроможності. Завданням дослідження є визначення оптимальних механізмів фінансування інновацій, формування ефективних моделей управління ризиками та адаптація стратегій підприємств до умов цифрової трансформації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасний етап розвитку телекомунікаційної галузі характеризується стрімкою цифровою трансформацією, яка визначає нові напрями розвитку підприємств зв'язку та формує підґрунтя для підвищення їхньої фінансової ефективності. Інноваційний розвиток у сфері зв'язку стає не лише необхідністю для підтримання конкурентоспроможності, але й ключовим фактором довгострокової фінансової стійкості. В умовах глобалізації та активного впровадження технологій 5G, хмарних сервісів, штучного інтелекту та блокчейну, підприємства зіштовхуються з необхідністю адаптації своїх бізнес-моделей, а також пошуку нових джерел фінансування інновацій. З огляду на високий рівень конкуренції, телекомунікаційні компанії змушені змінювати підходи до управління фінансовими ресурсами, зокрема шляхом впровадження новітніх цифрових платформ та оптимізації витрат, спрямованих на інноваційний розвиток [10].

В Україні телекомунікаційний ринок демонструє позитивну динаміку. Згідно з даними за перше півріччя 2024 року, загальні доходи від надання телекомунікаційних послуг зросли на 8% порівняно з аналогічним періодом попереднього року. Основними гравцями на ринку є ПрАТ «Київстар», ПрАТ «ВФ-Україна» та ТОВ «Lifecell», які активно інвестують у розвиток інфраструктури та впровадження нових технологій. Зокрема, впровадження 5G-технологій вимагає розвитку нової інфраструктури та забезпечення додаткових ресурсів. Інвестиції в інновації є ключовим фактором зростання фінансової ефективності телекомунікаційних компаній. У 2023 році ринок телекомунікаційної аналітики оцінювався в 6,2 млрд доларів США, і очікується, що протягом 2024–2032 років він зростатиме зі значним середньорічним темпом зростання приблизно на 15%. Це зростання здебільшого пов'язано зі збіль-

шенням кількості даних і зростанням попиту на покращений досвід клієнтів [11–13].

Одним із ключових викликів, що стоїть перед підприємствами зв'язку, є забезпечення ефективного використання фінансового потенціалу для впровадження інновацій. Це передбачає як залучення зовнішніх інвестицій, так і оптимізацію внутрішніх фінансових потоків. Успішна реалізація інноваційних проєктів вимагає значних капіталовкладень, а ризики, пов'язані з непередбачуваними ринковими умовами, часто стримують компанії від активного впровадження нових технологій. Важливим напрямом подолання цих проблем є розробка стратегічних підходів, орієнтованих на довгострокову фінансову стійкість. Це включає створення партнерських екосистем, залучення венчурного капіталу, а також ефективне управління фінансовими ризиками. Прикладом успішного впровадження таких стратегій є використання цифрових платформ для аналізу та прогнозування витрат, що дозволяє підвищити точність прийняття фінансових рішень.

Аналіз фінансового потенціалу провідних українських телекомунікаційних компаній дозволяє оцінити їхню конкурентоспроможність та стійкість на ринку. Нижче наведено таблицю з ключовими фінансовими показниками трьох основних операторів зв'язку України за 2023 рік (табл.1).

Як видно з таблиці 1, ПрАТ «Київстар» утримує лідерство з виторгом у 33 588 млн грн, що перевищує показники «Vodafone Україна» та «Lifecell» разом узятих. Це свідчить про значну частку ринку та ефективну стратегію монетизації послуг. ПрАТ «Київстар» також демонструє найвищий чистий прибуток – 10 500 млн грн, що вдвічі більше, ніж у «Vodafone Україна», та вчетверо більше, ніж у «Lifecell», що вказує на високу операційну ефективність та контроль витрат. «Київстар» обслуговує найбільшу кількість абонентів – 25 млн, що свідчить про довіру споживачів та широку мережу покриття. У той же час «Vodafone Україна» та «Lifecell» мають 17 млн та 8 млн абонентів відповідно, що відображає їхні позиції на ринку [11–13].

Загалом, ринок характеризується високою концентрацією, де «Київстар» займає домінуючу позицію. Для підвищення конкурентоспроможності іншим операторам, на наш погляд, варто зосередитися на впровадженні інноваційних тех-

Таблиця 1 – Фінансовий потенціал підприємств зв'язку в Україні за 2023 рік

Показник	ПрАТ «Київстар»	ПрАТ «Vodafone Україна»	ТОВ «Lifecell»
Виторг (млн грн)	33 588	20 266	11 712
Чистий прибуток (млн грн)	10 500	4 700	2 600
Кількість абонентів (млн)	25	17	8

Джерело: сформовано автором за даними [11–13]

нологій, покращенні якості послуг та розширенні клієнтської бази.

Розвиток технологій 5G відкриває нові можливості для збільшення фінансового потенціалу телекомунікаційних компаній. Використання 5G сприяє підвищенню пропускної здатності мережі, зниженню затримок та оптимізації витрат на обслуговування. Крім того, ця технологія забезпечує підтримку сучасних цифрових платформ, таких як Інтернет речей (IoT), що дозволяє створювати нові сервіси та продукти, спрямовані на підвищення клієнтоорієнтованості. Однак, інтеграція 5G потребує значних інвестицій, що ставить перед підприємствами завдання пошуку оптимальних механізмів фінансування. Успішне використання цієї технології залежить від формування комплексної інноваційної стратегії, яка враховує не лише технічні аспекти впровадження, але й аналіз потенційних ризиків, пов'язаних із конкуренцією та зміною регуляторного середовища.

Інноваційні рішення у сфері управління ризиками є ще одним важливим аспектом, що впливає на фінансову стійкість підприємств зв'язку. Сучасні аналітичні інструменти дозволяють моделювати різні сценарії розвитку ринку та визначати найбільш оптимальні підходи до управління ризиками. У цьому контексті використання штучного інтелекту та великих даних стає важливим інструментом для прогнозування динаміки ринку, аналізу клієнтських уподобань та оптимізації витрат. Наприклад, алгоритми машинного навчання допомагають ідентифікувати потенційні ризики у сфері інвестування, що дозволяє знизити ймовірність фінансових втрат. Водночас важливим є розвиток кадрового потенціалу компаній, зокрема

шляхом підвищення кваліфікації фахівців у галузі фінансового аналізу та управління інноваціями.

Інноваційні рішення у сфері управління ризиками та їхній вплив на фінансову стійкість підприємств зв'язку можна відобразити в табл. 2.

1. Фінансовий ризик: застосування аналітики великих даних дозволяє підприємствам зв'язку ефективніше прогнозувати зміни ринку та уникати фінансових втрат, що сприяє раціоналізації витрат і зміцненню фінансової стійкості;

2. Технологічний ризик: автоматизація моніторингу мереж за допомогою штучного інтелекту не тільки підвищує надійність технологічної інфраструктури, але й забезпечує безперебійність роботи мережі, що позитивно впливає на дохідність;

3. Регуляторний ризик: платформи, що аналізують зміни в законодавстві, дають змогу підприємствам швидко адаптуватися до нових правил, мінімізуючи штрафи та регуляторні ризики;

4. Клієнтський ризик: завдяки аналізу поведінки клієнтів на основі машинного навчання оператори зв'язку можуть точніше передбачати очікування споживачів, підвищуючи їхню лояльність;

5. Ризик кібербезпеки: блокчейн-технології забезпечують високу надійність передачі даних, що стає вирішальним фактором для збереження довіри клієнтів і зниження витрат, пов'язаних із безпекою;

6. Інвестиційний ризик: алгоритми штучного інтелекту допомагають підприємствам приймати обґрунтовані інвестиційні рішення, сприяючи зростанню рентабельності проектів і зменшенню фінансових втрат.

З таблиці 2 зрозуміло, що впровадження інноваційних рішень у сфері управління ризиками

Таблиця 2 – Вплив ризиків на фінансову стійкість підприємств зв'язку

Категорія ризику	Інноваційне рішення	Очікуваний вплив на фінансову стійкість
Фінансовий ризик	Використання аналітики великих даних для прогнозування ринкових коливань	Підвищення точності бюджетування та зниження витрат на управління непередбаченими витратами
Технологічний ризик	Впровадження автоматизованих систем моніторингу мережі на основі штучного інтелекту	Зниження ризиків збоїв у мережі, підвищення якості послуг та скорочення витрат на технічне обслуговування
Регуляторний ризик	Використання платформи для аналізу змін у законодавстві	Зменшення штрафів за недотримання регуляторних норм, своєчасна адаптація до змін у правовій базі
Клієнтський ризик	Впровадження алгоритмів машинного навчання для аналізу задоволеності клієнтів	Підвищення лояльності клієнтів, зменшення ризику втрати споживачів, оптимізація процесів обслуговування
Ризик кібербезпеки	Використання блокчейн-технологій для забезпечення безпеки передачі даних	Підвищення довіри клієнтів, захист від кібератак, зменшення витрат на усунення наслідків витоку даних
Інвестиційний ризик	Впровадження систем фінансового прогнозування на основі алгоритмів штучного інтелекту	Оптимізація інвестиційної діяльності, зниження ймовірності невдалих капіталовкладень, підвищення прибутковості інвестиційних проектів

Джерело: сформовано автором

може підвищити фінансову стійкість підприємств зв'язку, дозволяючи їм бути гнучкими та конкурентоспроможними в умовах цифрової трансформації.

Цифрова трансформація стимулює підприємства зв'язку до переосмислення традиційних підходів до управління фінансовими ресурсами. Одним із ключових аспектів є впровадження адаптивних бізнес-моделей, що дозволяють швидко реагувати на зміни у зовнішньому середовищі. Використання гнучких методів планування, зокрема Agile та Lean, дозволяє оптимізувати процес розробки та впровадження інноваційних рішень. Крім того, залучення клієнтів до процесу створення нових послуг дозволяє підприємствам краще розуміти потреби споживачів і підвищувати конкурентоспроможність на ринку. Важливим є також розвиток партнерських відносин з іншими компаніями, що сприяє створенню інноваційних екосистем та обміну знаннями [14].

Отже, підвищення конкурентоспроможності підприємств зв'язку в умовах цифрової трансформації потребує комплексного підходу, що враховує фінансові, технологічні та організаційні аспекти. Формування ефективних механізмів фінансування інновацій, розробка сучасних моделей управління ризиками та впровадження цифрових платформ є ключовими елементами стратегії розвитку. В умовах стрімкого технологічного прогресу підприємства повинні зосереджуватися на довгостроковому плануванні, орієнтованому на стабільне фінансове зростання та підвищення клієнтоорієнтованості. Це дозволить не лише зберегти позиції на ринку, але й створити основу для сталого розвитку в майбутньому.

Висновки. Таким чином, дослідження інноваційного розвитку та фінансового потенціалу підприємств зв'язку підтвердило вирішальну роль впровадження новітніх технологій у забезпеченні їхньої конкурентоспроможності. Використання таких інструментів, як 5G, штучний інтелект, хмарні сервіси та блокчейн, створює умови для модернізації інфраструктури, оптимізації витрат і підвищення якості послуг, що є ключовими чинниками успіху в умовах стрімкої цифровізації.

Підприємства зв'язку, які орієнтуються на інновації, демонструють вищий рівень фінансової стійкості, що досягається завдяки оптимальному

використанню фінансових ресурсів та залученню інвестицій у технологічний розвиток. Особливо важливою є здатність адаптуватися до змін ринкового середовища, впроваджувати гнучкі моделі управління фінансами та залучати зовнішнє фінансування для реалізації амбітних проєктів.

Інноваційні рішення у сфері управління ризиками стали одним із визначальних чинників стабільності підприємств у галузі зв'язку. Використання штучного інтелекту, аналітики великих даних та інших інструментів прогнозування дозволяє ефективно знижувати ризики та мінімізувати втрати, зокрема в умовах нестабільності ринків. Це підсилює довіру клієнтів, підвищує надійність послуг і сприяє довгостроковій прибутковості.

Адаптація до цифрової економіки вимагає інтеграції інноваційних стратегій у бізнес-моделі підприємств зв'язку. Використання сучасних підходів, таких як Agile і Lean, дозволяє компаніям зберігати гнучкість і оперативно реагувати на виклики. Розвиток партнерських екосистем сприяє впровадженню спільних технологічних рішень, що забезпечує економію ресурсів і підвищує ефективність операційної діяльності.

Глобалізація телекомунікаційного ринку висуває нові вимоги до підприємств зв'язку, зокрема щодо відповідності міжнародним стандартам і адаптації до законодавчих змін. Залучення до глобальних ринків потребує не лише фінансових ресурсів, але й стратегічного планування для подолання регуляторних бар'єрів та використання переваг міжнародної співпраці.

Інтеграція технологій 5G є важливим етапом розвитку галузі зв'язку, що забезпечує значне підвищення пропускну здатності мережі та створення нових можливостей для розвитку цифрових послуг. Однак успіх у впровадженні 5G залежить від здатності підприємств адаптувати свої фінансові моделі до високих витрат, пов'язаних із цією технологією, та прогнозувати довгострокові економічні результати.

Отже, підприємства зв'язку повинні зосередитися на інноваційному розвитку, удосконаленні управління фінансами та ефективного використанні новітніх технологій, що дозволить не лише зберегти конкурентні позиції на внутрішньому ринку, але й досягти успіху в умовах глобальної цифрової трансформації.

Список використаних джерел:

1. Кузьмін О. Аналіз сучасних викликів для підприємств зв'язку у процесі трансформації. *Економіка та інновації*. 2023. №4. С. 21–35.
2. Житар М.О. Концептуальні засади управління інноваційним розвитком телекомунікаційних підприємств. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2024. № 1(13). С. 157–165. DOI: <http://doi.org/10.32750/2024-0115>
3. Зеліско І.М. Управління інноваційними процесами у сфері телекомунікацій. *Вісник економічних досліджень*. 2022. № 3. С. 45–58.
4. Сосновська О.О. Впровадження інноваційних рішень у діяльність підприємств зв'язку: теорія та практика. *Журнал сучасної економіки*. 2023. № 2. С. 89–102.

5. Гудзь О. Модернізація інфраструктури підприємств зв'язку: інноваційний аспект. *Журнал економічних досліджень*. 2022. № 6. С. 78–92.
6. Hendrickson J. Digital Transformation in the Telecommunication Sector. *Business Review*. 2023. Vol. 12(2). P. 45–67.
7. Wei L. Financial Potential Assessment of Telecommunication Enterprises. *Global Economic Trends*. 2022. Vol. 15(1). P. 12–34
8. Jones S. Innovative Strategies for Sustainable Development in the Communication Industry. *International Business and Strategy*. 2023. Vol. 14(3). P. 99–115.
9. Green A. Integration of Innovative Strategies in Business Models. *Strategic Management Review*. 2023. Vol. 9(1). P. 34–56.
10. Житар М. Стратегія управління фінансовою діяльністю підприємства у мовах діджиталізації бізнес-процесів. *Економіка та суспільство*. 2024. № 67. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4677/4619>
11. Аналітика ринку телекомунікацій України у 2024 році. URL: <https://pro-consulting.ua/ua/base/analiz-rynka-ukrainy>
12. Deloitte Global. Технології 5G у розвитку бізнесу: прогноз зростання до 2030 року. URL: <https://www2.deloitte.com>
13. Глобальний огляд інновацій у телекомунікаціях: виклики і можливості. URL: <https://inns.com.ua/article/analiz-telecom-2024>
14. Житар М.О., Ярошук Т.Ю. Напрями забезпечення сталого розвитку підприємств за рахунок підвищення ефективності використання кредитних ресурсів. *Проблеми економіки*. 2020. № 4 (46). С. 312–319.

References:

1. Kuz'min, O. (2023). Analiz suchasnykh vyklykiv dlya pidpryyemstv zv'yazku u protsesi transformatsiyi [Analysis of modern challenges for communication enterprises in the transformation process]. *Ekonomika ta innovatsiyi – Economics and Innovations*, no. (4), pp. 21–35. (in Ukrainian)
2. Zhytar, M. O. (2024). Kontseptual'ni zasady upravlinnya innovatsiynym rozvytkom telekomunikatsiynykh pidpryyemstv [Conceptual foundations of managing innovative development of telecommunication enterprises]. *Yevropeys'kyu naukovyy zhurnal Ekonomichnykh ta Finansovykh innovatsiy – European Scientific Journal of Economic and Financial Innovations*, no. 1(13), pp. 157–165. DOI: <https://doi.org/10.32750/2024-0115> (in Ukrainian)
3. Zelisko, I. M. (2022). Upravlinnya innovatsiynymy protsesamy u sferi telekomunikatsiy [Management of innovative processes in telecommunications]. *Visnyk ekonomichnykh doslidzhen' – Bulletin of Economic Research*, no. (3), pp. 45–58. (in Ukrainian)
4. Sosnovs'ka, O. O. (2023). Vprovadzhennya innovatsiynykh rishen' u diyal'nist' pidpryyemstv zv'yazku: teoriya ta praktyka [Implementation of innovative solutions in the activities of communication enterprises: Theory and practice]. *Zhurnal suchasnoyi ekonomiky – Journal of Modern Economics*, no. (2), pp. 89–102. (in Ukrainian)
5. Hud'z', O. (2022). Modernizatsiya infrastruktury pidpryyemstv zv'yazku: innovatsiynyy aspekt [Modernization of the infrastructure of communication enterprises: An innovative aspect]. *Zhurnal ekonomichnykh doslidzhen' – Journal of Economic Research*, no. (6), pp. 78–92. (in Ukrainian)
6. Hendrickson, J. (2023). Digital transformation in the telecommunication sector. *Business Review*, no. 12(2), pp. 45–67.
7. Wei, L. (2022). Financial potential assessment of telecommunication enterprises. *Global Economic Trends*, no. 15(1), pp. 12–34.
8. Jones, S. (2023). Innovative strategies for sustainable development in the communication industry. *International Business and Strategy*, no. 14(3), pp. 99–115.
9. Green, A. (2023). Integration of innovative strategies in business models. *Strategic Management Review*, no. 9(1), pp. 34–56.
10. Zhytar, M. (2024). Stratehiya upravlinnya finansovoyu diyal'nisty pidpryyemstva u movakh didzhitalizatsiyi biznes-protseviv [Strategy for managing the financial activities of an enterprise under business process digitalization]. *Ekonomika ta suspil'stvo – Economics and Society*, no. (67). Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4677/4619> (in Ukrainian)
11. Analitika rynku telekomunikatsiy Ukrainy u 2024 rotsi [Telecommunications market analytics of Ukraine in 2024]. Available at: <https://pro-consulting.ua/ua/base/analiz-rynka-ukrainy> (in Ukrainian)
12. Deloitte Global. (n.d.). Tekhnolohiyi 5G u rozvytku biznesu: prohnoz zrostannya do 2030 roku [5G technologies in business development: Growth forecast by 2030]. Available at: <https://www2.deloitte.com> (in Ukrainian)
13. Hlobal'nyy ohlyad innovatsiy u telekomunikatsiyakh: vyklyky i mozhlyvosti [Global overview of innovations in telecommunications: Challenges and opportunities]. Available at: <https://inns.com.ua/article/analiz-telecom-2024> (in Ukrainian)
14. Zhyttar, M. O., & Yaroshchuk, T. Yu. (2020). Napriamy zabezpechennia staloho rozvytku pidpryyemstv za rakhunok pidvyshchennia efektyvnosti vykorystannia kredytnykh resursiv [Directions for ensuring sustainable development of enterprises through improving the efficiency of credit resource usage]. *Problemy Ekonomiky – The Problems of Economy*, no. 4(46), pp. 312–319. (in Ukrainian)